

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALARLAR VAZIRLIGI**

**PEDAGOGIK INNOVATSIYALARLAR, PROFESSIONAL TA'LIM
BOSHQARUV HAMDA PEDAGOG KADRLARNI QAYTA
TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI
OSHIRISH INSTITUTI**

MALAKA TALABI

BOSHLANG'ICH PROFESSIONAL TA'LIM DARAJASI

Kasb kodi va nomi:

30730301- Qurilish ishlari ishchisi

Kvalifikatsiya:

- 1. G'isht teruvchi**
- 2. Beton quyuvchi**
- 3. Armaturachi**

Toshkent-2023

SO'Z BOSHI

1. Pedagogik innovatsiyalar, professional ta'lim boshqaruv hamda pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish instituti tomonidan **ISHLAB CHIQILDI VA TASDIQLASHGA TAQDIM ETILDI.**

2. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2023-yil 11-avgustdagi 4-son yig'ilishida ma'qullangan va Vazirlikning 2023-yil 25-avgustdagi 391 - son buyrug'i bilan **TASDIQLANDI VA JORIY ETILDI.**

Mazkur malaka talabi O'zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishli.

MUNDARIJA

1.	Qo'llanish sohasi	4
2.	Kasbiy ta'lim xususiyati	4
3.	Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati tavsifi	5
4.	Ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchilarning umumiy va kasbiy kompetentsiyalariga qo'yiladigan talablar	6
5.	O'quv reja tuzilmasi va ularga qo'yiladigan talablar hamda bitiruvchida shakllantiriladigan kompetentsiyalar	8
6.	Qurilish ishlari ishchisi kasbining o'quv yuklamasi	14
7.	Qurilish ishlari ishchisi kasbning ta'lim dasturini o'zlashtirishga qo'yilgan talablar va bitiruvchilarni baholash.	14

1. Qo'llanilish sohasi

Mazkur malaka talabi Qurilish ishlari ishchisi kasbi bo'yicha kadrlar tayyorlashning zaruriy bilimlar mazmuni va kasbiy kompetentsiyasiga qo'yiladigan talablarni va pirovard maqsadlarini, shuningdek ta'lim oluvchilarning o'quv yuklamalari hajmi va standart talablarini bajarilishi nazoratini belgilaydi.

Malaka talabi ta'lim oluvchilarning kasbiy tayyorgarligi sifati va kasbiy kompetentsiyasini baholashda hamda ta'lim muassasalarini attestatsiyadan o'tkazishda asosiy mezon hisoblanadi. Mazkur talablarning bajarilishi professional ta'lim muassasalarining bitiruvchilariga professional ta'limning tegishli darajasini olganligi to'g'risida davlat namunasidagi hujjat berilishi uchun asos hisoblanadi.

Malaka talabi ta'limni boshqarish davlat organlari va ta'lim faoliyati sub'ektlari tomonidan, idoraviy bo'ysunuvi va mulkchilik shakllaridan qat'iy nazar, tadbiq etilishi majburiydir.

Ushbu malaka talabi **G'isht teruvchi** (F.045.060.0037/B-20), **Beton quyuvchi** (F.041.060.0035/B-20) va **Armaturachi** (F.025.060.0043/B-20) kasblarining tasdiqlangan kasbiy standart talablari asosida ishlab chiqildi.

2. Kasbiy ta'lim xususiyati

2.1. 30730301-Qurilish ishlari ishchisi kasbi doirasida beriladigan kvalifikatsiyalar:

- 1. G'isht teruvchi.**
- 2. Beton quyuvchi.**
- 3. Armaturachi.**

Umumta'lim muassasalarining 9-sinf bitiruvchilari hisobidan shakllantirilgan guruhlarda 2-yillik.

Kamida umumiy o'rta ma'lumotga ega bo'lgan shaxslar hisobidan shakllantirilgan guruhlarda tanlangan kvalifikatsiyalar sonidan kelib chiqib o'qish muddati belgilanadi. Bu guruhlarda kasb doirasida beriladigan kvalifikatsiyalardan birortasini muvaffaqiyatli o'zlashtirgan shaxslarga belgilangan namunadagi diplom beriladi va mehnat bozorida ishlash huquqi beriladi. Egallanmagan kvalifikatsiyalarni qayta o'zlashtirishga ruxsat beriladi va mazkur kvalifikatsiyani muvaffaqiyatli o'zlashtirganlarga belgilangan tartibda sertifikat beriladi.

2.2. Ruhiy-fiziologik fazilatlar minimumi: kuzatuvchanlik, diqqatni bir joy qaratish, fikrni jamlash, qo'l-oyoq harakatini jarayonga moslashtirish, har tomonlama tez fikrlash va faraz qilish, yorug'likni sezish, faol va tez xotirlash, harakat xotirasi va moslashuvchanlik.

2.3. Ta'limni davom ettirish imkoniyatlari.

3070301- Qurilish ishlari ishchisi kasbi bitiruvchisi keyinchalik kasbiy ta'limini chuqurlashtirish maqsadida:

- kadrlar malakasini oshirish tizimida, tarmoq o'quv muassasalarida va maxsus kurslarida malakani oshirishi;

- kasbiy faoliyatning tegishli sohasida yanada yuqoriroq malakaga erish maqsadida oliy ta'lim muassasasida o'qishni davom ettirishi mumkin.

2.4. O'qishga qabul shartlari.

O'qishga qabul shartlari amaldagi qonunchilik asosida amalga oshiriladi.

3. Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati tavsifi

3.1. Bitiruvchining kasbiy faoliyat sohasi: barcha turdagi bino va inshootlarni qurish, ta'mirlash va rekonstruksiya qilishda mustahkamlash, beton va tosh terish hamda elektr payvandlash ishlarini mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilgan holda bajarish.

3.1. Bitiruvchining kasbiy faoliyat ob'ektlari:

3.1.1. Gisht terish ustasi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- bino va inshootlar, ularning elementlari;
- g'isht terishda ishlatiladigan materiallar;
- g'isht terish texnologiyalari;
- qurilish mashinalari, kichik mexanizatsiyalash uskunalari, umumiy qurilish ishlari uchun asbob va uskunar;
- ishchi loyiha va chizmalar;
- umumiy qurilish ishlarini ishlab chiqarish sxemalari.

3.1.2. Beton quyuvchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- bino va inshootlar, ularning elementlari;
- beton quyishda ishlatiladigan materiallar;
- beton quyish texnologiyalari;
- qurilish mashinalari, kichik mexanizatsiyalash uskunalari, umumiy qurilish ishlari uchun asbob va uskunar;
- ishchi loyiha va chizmalar;
- umumiy qurilish ishlarini ishlab chiqarish sxemalari.

3.1.3. Armaturchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- bino va inshootlar, ularning elementlari;
- armatura to'qish va montaj qilishda ishlatiladigan materiallar;
- armatura to'qish va montaj qilish texnologiyalari;
- qurilish mashinalari, kichik mexanizatsiyalash uskunalari, umumiy qurilish ishlari uchun asbob va uskunar;
- ishchi loyiha va chizmalar;
- umumiy qurilish ishlarini ishlab chiqarish sxemalari.

3.2. 30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbi bo'yicha ta'lim oluvchi qo'yidagi faoliyat turlariga tayyorlanadi:

3.2.1. Gisht terish ustasi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- ish joyini g'isht terishga tayyorlash;
- teriladigan devorga qarab g'isht tanlash;
- xavzada ishlash uchun xavfsiz ish o'rnini tayyorlash;
- g'isht terish va qorishma tayyorlash uchun ish o'rnini tayyorlash;
- tekis devorga g'isht terish;

- xar xil kalonna(ustunlar) terish;
- arkasimon devorlarni terish;
- gumbazli tomlarga g'isht terish;
- g'ishtlarga ishlov berib bezaksimon devorlarni terish;
- g'isht terish ishlari sifatini nazorat qilish.

3.2.2. Beton quyuvchi kvalifikatsiyasi bo'yicha

- beton va armatura ishlarini bajarish;
- ustun va rigellarga armatura to'qish va beton quyish ishlari;
- orayopma quyma temir betonlarni quyish ishlari;
- opalubkalarni mustaxkamlash ishlari;
- poydevorga beton quyish ishlari;
- ustun va rigellarga beton quyish ishlari;
- pol va yo'laklarni, otmostkani betonlash ishlari;
- oplubkalarni o'rnatish va yig'ishtirish ishlari;
- seysmik belbog'larni betonlash ishlari;
- qish va yoz vaqtida yangi quyilgan betonni sovuqdan issiqlikdan saqlash tadbirlarini amalga oshirish.

3.2.3. Armaturachi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- armaturalarni tanlash va o'lchash;
- armaturalarni kesish;
- poydevorlarga armatura to'qish va montaj qilish;
- metal konstruktsiyalarni yig'ish;
- xar xil o'lchamdagi elektrodlardan foydalanish;
- mustahkamlash ishlarida ishlatiladigan fermalar;
- kolonna va seysmik belbog'lar uchun armatura to'rlari va karkaslarini tayyorlash;
- monolit temir beton ora yopma va tomlar uchun armatura to'rlari va karkaslarni tayyorlash;
- g'isht devor uchun armatura to'rlarini tayyorlash;
- kompozit armaturalarni samarali ishlatish;
- nonoarmaturalarni samarali ishlatish.

4. Ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchining umumiy va kasbiy kompetentsiyalariga qo'yiladigan talablar

4.1. 30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbi bitiruvchilari umumiy kompetentsiyasiga qo'yiladigan talablar:

4.1.1.PTM bitiruvchisi quyidagi umumkasbiy kompetensiyalarga ega bo'lishi kerak:

Umumkasbiy kompetensiya:

UK-1. Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish;

UK-2. Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish;

UK-3. O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish;

UK-4. Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala va samarali muloqot qilish;

UK-5. Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish;

UK-6. Umuminsoniy fazilatlariga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevish, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish;

UK-7. Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish;

UK-8. Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash;

UK-9. Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash;

UK-10. Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish ko'nikmalariga ega bo'lish.

UK-11. Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish;

UK-12. Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.

4.2. 30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbi ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchi quyidagi kasbiy kompetentsiyalarga ega bo'lishi kerak.

4.2.1. Gisht terish ustasi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

KK-1.1. Texnik chizma hujjatlar bilan ishlash;

KK-1.2. Tekis devor va kolonna(ustunlar) terish;

KK-1.3. Arkasimon devorlarni terish;

KK-1.4. G'ishtlarga ishlov berib bezaksimon devorlarni terish.

4.2.2. . Beton quyuvchi kvalifikatsiyasi bo'yicha

KK-2.1. Beton maxsulotlarni ishlab chiqarish jarayonida tayyorgarlik ishlarini olib borish;

KK-2.2. Turli xil murakkablikdagi beton ishlarini bajarish;

KK-2.3. Beton va temir-beton konstruksiyalarni ta'mirlash;

KK-2.4. Opalubkalarni o'rnatish va yig'ish;

KK-2.5. Beton va temir-beton ishlarining sifatini nazorat qilish.

4.2.3 Armaturachi kvalifikatsiyasi bo'yicha

KK-3.1. Armatura to'qish va montaj qilish ishlariga tayyorgarlik ishlarini bajarish;

KK-3.2. Armatura to'qish va montaj qilish ishlarini sifatli olib borish;

KK-3.3. Turli murakkablikdagi temir-beton konstruksiyalarini o'rnatish;

KK-3.4. Turli murakkablikdagi metall konstruksiyalarni qo'lda elektr yoyli payvandlashni bajarish;

KK-3.5. Turli murakkablikdagi metallarni kesish;

KK-3.6. Armatura ishlari sifatini nazorat qilish.

5. O'quv reja tuzilmasi va ularga qo'yiladigan talablar hamda bitiruvchida shakllantiriladigan kompetentsiyalar

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
Umumkasbiy fanlar bloki				
1.	Qurilish chizmachiligi	<ul style="list-style-type: none">- chizmachilik va geometriya asoslarini;- kostruktorlik hujjatlari yagona tizimi (ESKD) talablarini;- ishchi chizmalar va eskizlarni chizmalarini bajarishni;- binolar va inshootlarning rejasi,qirqimi,fasadini chizish va o'qish.	<ul style="list-style-type: none">- texnik chizmalarni, sxemalar va grafiklarni o'qishni va chizishni;- binolar rejasiqirqimi fasadini o'qish va tahlil qilish;- detallar,uzellar qirqimlari va kesimlarini o'qish va tahlil qilish;- materiallar spetsifikatsiyasini tuzish,o'qish va tahlil qilish;- chizmalarda o'lchamlar qo'yishni, ularda o'lchov aniqligi va yig'ish talablari (dopusk va posadkalar)ni qayd etishni;- texnik adabiyot va ma'lumotnomalardan foydalanishni;- yig'ma chizmalarni, sxemalarni o'qish.	UKK-4, KK-1.4, KK-2.3
2.	Qurilish materiallari	<ul style="list-style-type: none">- qurilish materiallarining asosiy xossalari;- qurilishbop yog'och materiallar;- tabiiy tosh materiallari;- sopol buyumlar;- shisha asosida olinadigan buyumlar;- qurilishda ishlatiladigan metallar;	<ul style="list-style-type: none">- qurilish qorishmalari;- mineral bog'lovchilar asosidagi qurilish materiallari;- organik bog'lovchilar va ular asosidagi materiallar;- polimer materiallar;- issiqlikdan izolyatsiyalovchi	UKK-4, KK-1.2, KK-2.3, KK-3.1, KK-4.1

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
		<ul style="list-style-type: none"> - mineral bog'lovchi moddalar; - betonlar; - temir-beton buyumlari. 	<ul style="list-style-type: none"> materiallar; - lok-bo'yoq materiallaridan foydalanishda mexnat muxofazasiga rioya etish. 	
3.	Geodeziya	<ul style="list-style-type: none"> - geodezik xarita va chizmalar - qurilish-montaj ishlarida qo'llaniladigan asbob-uskunalar - qurilish maydonlarida bajariladigan geodezik ishlar - taxeometrik tasvirlov 	<ul style="list-style-type: none"> - geodezik xarita va chizmalar - qurilish-montaj ishlarida qo'llaniladigan asbob-uskunalar - qurilish maydonlarida bajariladigan geodezik ishlar - taxeometrik tasvirlovni bajarish 	UKK-4, KK-1.2, KK-2.3, KK-3.1, KK-4.1
4.	Qurilish mashinalari	<ul style="list-style-type: none"> - qurilish mashinalari va jihozlari haqida umumiy ma'lumotlar. - yuk ko'tarish mashinalari. - transport vositalari va yuklash-tushirish mashinalari. - suvoqchilik ishlari uchun mexanizatsiya vositalari va jihozlari - bo'yoqchilik va gulqog'oz yopishtirishda qo'llaniladigan mexanizm va jihozlar - tekislash, plita terish va mozaika ishlari uchun mexanizmlar, asboblari va moslamalar - qo'l mashinalari - qurilish mashinalaridan foydalanish. 	<ul style="list-style-type: none"> - qurilish mashinalari va jihozlari haqida umumiy ma'lumotlar. - yuk ko'tarish mashinalari. - transport vositalari va yuklash-tushirish mashinalari. - suvoqchilik ishlari uchun mexanizatsiya vositalari va jihozlari - bo'yoqchilik va gulqog'oz yopishtirishda qo'llaniladigan mexanizm va jihozlar - tekislash, plita terish va mozaika ishlari uchun mexanizmlar, asboblari va moslamalar - qo'l qurilish mashinalaridan foydalanishda mexnat muxofazasiga rioya qilish. 	UKK-2, KK-1.2, KK-2.3, KK-3.1, KK-4.1

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
5.	Bino va inshootlar konstruksiyasi	<ul style="list-style-type: none"> - bino va inshootlar haqida umumiy tushuncha - binolarning asosiy konstruktiv elementlari - zamin va poydevorlar - devorlar va ularning sinch qismlari - pol, deraza va eshik konstruksiyalari - orayopma, yopma va tom konstruksiyalari - zinalar konstruksiyalari - binoning yirik va hajmiy konstruksiyalari 	<ul style="list-style-type: none"> - bino va inshootlar turlarini ajrata olish; - binolarning asosiy konstruktiv elementlarini tuzish; - zamin va poydevorlar yaratish; - devorlar va ularning sinch qismlarini ajrata olish; - pol, deraza va eshik konstruksiyalarini yasash; - orayopma, yopma va tom konstruksiyalarini yasash; - zinalar konstruksiyalarini tuzish; - maxsus shart-sharoitlarda qurilish ishlarini olib borish. 	UKK-3, KK-1.2, KK-2.3, KK-3.1, KK-4.1
6.	Mehnat muhofazasi va xavfsizlik texnikasi	<ul style="list-style-type: none"> - mehnat xavfsizligi qoidalarini; - mehnat qonunchiligini; - mehnat gigienasi va ishlab chiqarish sanitariyasi qoidalarini; - kasbiy faoliyatda shikastlanishga sabab bo'ladigan holatlar to'g'risida ma'lumotlarni; - elektr havfsizligi va elektr tokidan shikastlashdan himoya qilish qoidalarini; - yong'inga qarshi himoya tizimlari; - Balandlikda va havozada ishlashda 	<ul style="list-style-type: none"> - kasbiy faoliyatda mehnat havfsizligi talablariga muvofiq ishni tashkil etish va mehnat havfsizligini ta'minlash; - texnik tizimlar va texnologik jarayonlarda sodir bo'ladigan havflardan saqlanish - shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish; - elektr tokidan yoki boshqa sababdan shikastlanganda birinchi yordam ko'rsatish; 	UKK-3, KK-1.2, KK-2.3, KK-3.1, KK-4.1

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
		mehnat muhofazasi talablari	- yong'inni o'chirish foydalaniladigan jihozlarni ishlatish	
7.	Biznes asoslari	<ul style="list-style-type: none"> - kichik biznes va tadbirkorlik faoliyati mazmuni; - tadbirkorlarning huquq va majburiyatlari; - tadbirkorlik faoliyatining tashkiliy huquqiy shakllarni va ta'sis hujjatlari; - biznes-rejaning vazifasi va asosiy bo'limlari; - kichik biznes va tadbirkorlik sub'ektlarida marketing faoliyatini tashkil etishning uslubiy asoslari; - biznes faoliyatini yuritishda marketing tadqiqotlari; - bankdan kredit olish va rasmiylashtirish tartibi; - tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirishga qaratilgan barcha qonuniy va me'yoriy hujjatlar yuzasidan axborotga ega bo'lish; - innovatsion tadbirkorlik mazmuni; - tadbirkorlik sub'ektlarini soliqqa tortish tartibi. 	<ul style="list-style-type: none"> - shaxsiy biznesni tashkil etish va uni davlat ro'yxatidan o'tkazish, litsenziya olish; - biznes-reja ishlab chiqish, shaxsiy biznes faoliyatini yuritish va uni boshqarish; - biznes faoliyatini iqtisodiy tahlil qilish; - biznes faoliyatini yuritish uchun marketing tadqiqotlarini o'tkazish va tahlil qilish; - "start-up" loyihalarini ishlab chiqish; - mahsulotlarini reklama qilish; - kreditlarni rasmiylashtira olish; - soliq va kredit imtiyozlaridan foydalana olish; - ish izlay olish va hujjatlar bilan ishlay olish; - ishbilarmonlik etikasidan foydalanish va boshqalar. 	UKK-5

G'isht teruvchi kvalifikatsiyasi bo'yicha

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
8.	Maxsus fan: G'isht va tosh terish ishlari texnologiyasi.	<ul style="list-style-type: none"> - g'isht-tosh ishlari haqida umumiy ma'lumot - devor terishda ishlatiladigan materiallar - g'isht terimi turlari; - g'isht teruvchi ishi; - devor terish va qoplash uchun tabiiy tosh materiallar; - xarsang tosh va xarsangtosh-beton terimlari; - to'g'ri shaklli sun'iy va tabiiy toshlar; - devorlarni sirtini terish va sirtiga materiallar qoplash usullari; - qish sharoitida g'isht-tosh ishlari; - g'isht-tosh konstruktsiyalari; - g'isht-tosh konstruktsiyalarini gidroizolyatsiya. 	<ul style="list-style-type: none"> - g'isht-tosh ishlarini tashkil qilish; - devor terishda ishlatiladigan materiallardan foydalanish; - g'isht terimi turlarini ajrata olish; - g'isht teruvchi ishini tashkil qilish; - devor terish va qoplash uchun tabiiy tosh materiallardan unumli foydalanish; - xarsang tosh va xarsangtosh-beton terimlari ishlarini bajarish; - to'g'ri shaklli sun'iy va tabiiy toshlarni terish; - devorlarni sirtini terish va sirtiga materiallar qoplash; - qish sharoitida g'isht-tosh ishlarini bajarish; - g'isht-tosh konstruktsiyalarini ta'mirlash - g'isht-tosh konstruktsiyalarini gidroizolyatsiyalash. 	KK-1.1, KK-1.2, KK-1.3.KK-1.4
9.	O'quv amaliyot: G'isht va tosh terish ishlari	<ul style="list-style-type: none"> - devor terishda ishlatiladigan materiallar - g'isht teruvchining ishini tashkil qilish - g'isht va tosh terimi turlari - qurilish maydonlari - xarsang tosh va xarsangtosh-beton 	<ul style="list-style-type: none"> - devor terishda ishlatiladigan materiallarni ishlata olish; - g'isht teruvchining ishini tashkil qilish; - g'isht va tosh terimi turlarini ajratish; 	KK-1.1, KK-1.2, KK-1.3.KK-1.4

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
		terimlari -	- xarsang tosh va xarsangtosh-beton terimlarini ajratish	
10.	Ishlab chiqarish amaliyoti		-	KK-1.1, KK-1.2, KK-1.3.KK-1.4
11.	Diplom oldi amaliyoti			KK-1.1, KK-1.2, KK-1.3.KK-1.4
2. Beton quyuvchi kvalifikatsiyasi				
12.	Maxsus fan: Beton qorish va quyish ishlari texnologiyasi.	<ul style="list-style-type: none"> - bino va inshootlar haqida umumiy tushuncha - binolarning asosiy konstruktiv elementlari - ustun va rigellarga armatura to'qish va beton quyish ishlari - orayopma quyma temir betonlarni quyish ishlari - apalubkalarni mustaxkamlash ishlari - binoni karkasini montaj qilish - zamin va poydevorlar - devorlar va ularning sinch qismlari - pol, deraza va eshik konstruktsiyalari - orayopma, yopma va tom konstruktsiyalari - zinalar konstruktsiyalari - binoning yirik va hajmiy konstruktsiyalari 	<ul style="list-style-type: none"> - bino va inshootlar turlarini ajrata olish; - binolarning asosiy konstruktiv elementlarini yasash; - ustun va rigellarga armatura to'qish va beton quyish; - orayopma quyma temir betonlarni quyish; - apalubkalarni mustaxkamlash ishlari - binoni karkasini montaj qilish - zamin va poydevorlar yasash; - devorlar va ularning sinch qismlarini tayyorlash; - pol, deraza va eshik konstruktsiyalarini tuzish; - orayopma, yopma va tom konstruktsiyalarini tayyorlash; 	UKK-4, KK-2.1, KK-2.2, KK-2.3, KK-2.4

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
		<ul style="list-style-type: none"> - maxsus shart-sharoitlarda qurilish 	<ul style="list-style-type: none"> - zinalar konstruktsiyalarini yasash; - binoning yirik va hajmiy konstruktsiyalari - maxsus shart-sharoitlarda qurilish ishlarini bajarish. 	
13.	O'quv amaliyoti Beton quyish ishlari	<ul style="list-style-type: none"> - binolarning asosiy konstruktiv elementlari - zamin va poydevorlar - devorlar va ularning sinch qismlari - pol, deraza va eshik konstruktsiyalari - orayopma, yopma va tom konstruktsiyalari - zinalar konstruktsiyalari - binoning yirik va hajmiy konstruktsiyalari - maxsus shart-sharoitlarda qurilish - ustun va rigellarga armatura to'qish va beton quyish ishlari - orayopma quyma temir betonlarni quyish ishlari - apalubkalarni mustaxkamlash ishlari - binoni karkasini montaji 	<ul style="list-style-type: none"> - binolarning asosiy konstruktiv elementlarini yasash; - zamin va poydevorlar tayyorlash; - devorlar va ularning sinch qismlarini tuzish; - pol, deraza va eshik konstruktsiyalarini tayyorlash; - orayopma, yopma va tom konstruktsiyalarini tuzish; - zinalar konstruktsiyalarini yasash; - binoning yirik va hajmiy konstruktsiyalarini tuzish; - maxsus shart-sharoitlarda qurilish ishlarini tashkil etish; - ustun va rigellarga armatura to'qish va beton quyish ishlarini bajarish; - orayopma quyma temir betonlarni quyish ishlarini bajarish; - apalubkalarni mustaxkamlash ishlarini bajarish; - binoni karkasini montaj qilish. 	UKK-4, KK-2.1, KK-2.2, KK-2.3, KK-2.4

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
14.	Ishlab chiqarish amaliyoti			KK-2.1, KK-2.2, KK-2.3, KK-2.4
15.	Diplom oldi amaliyoti			KK-2.1, KK-2.2, KK-2.3, KK-2.4
3. Armaturachi kvalifikatsiyasi				
16.	Maxsus fan: Armatura ishlari texnologiyasi	<ul style="list-style-type: none"> - armaturaning turlari va xossalari. - metal konstruktsiyalar yig'ishi - metal konstruktsiyalarini yig'ishda ketma-ketligini to'g'ri tanlay bilishi - armaturabop po'latdan to'r va karkaslar tayyorlash. - beton tayyorlashda ishlatiladigan materiallar 	<ul style="list-style-type: none"> - armaturaning turlari va xossalarini ajrata olish; - metal konstruktsiyalar yig'ish va yasash; - metal konstruktsiyalarini yig'ishda ketma-ketligini to'g'ri tanlash; - armaturabop po'latdan to'r va karkaslar tayyorlash; - beton tayyorlashda ishlatiladigan materiallardan foydalanish. 	UKK-2, KK-3.1, KK-3.2, KK-3.3, KK-3.4.
17.	O'quv amaliyoti: Armatura karkasini tayyorlash va montaj ishlari	<ul style="list-style-type: none"> - metal konstruktsiyalarini yig'ishda ketma-ketligini to'g'ri tanlay bilishi; - payvandlashda texnik chizma hujjatlar bilan ishlashni bilish poydevor uchun armaturani to'qish ishlari; - ustun va rigellarga armatura to'qish va beton quyish ishlari; - orayopma quyma temir betonlarni quyish ishlari; 	<ul style="list-style-type: none"> - metal konstruktsiyalarini yig'ishda ketma-ketligini to'g'ri tanlash; - payvandlashda texnik chizma hujjatlar bilan ishlashni bilish poydevor uchun armaturani to'qish ishlarini bajarish; - ustun va rigellarga armatura to'qish va beton quyish ishlarini bajarish - orayopma quyma temir betonlarni quyish ishlarini bajarish 	UKK-2, KK-3.1, KK-3.2, KK-3.3, KK-3.4.

T/ r	Fan (modul) nomi	Bitiruvchi o'zlashtirishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar		Shakllantiriladigan kompetentsiyalar
		Bilimlar	Ko'nikmalar	
		<ul style="list-style-type: none"> - apalubkalarni mustaxkamlash ishlari; - binoni karkasini montaji: - metal konstruktsiyalari. 	<ul style="list-style-type: none"> - apalubkalarni mustaxkamlash ishlarini bajarish - binoni karkasini montaj qilish: - metal konstruktsiyalar yig'ishi 	
18.	Ishlab chiqarish amaliyoti			KK-3.1, KK-3.2, KK-3.3, KK-3.4
19.	Diplom oldi amaliyoti			KK-3.1, KK-3.2, KK-3.3, KK-3.4

6. 30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbining o'quv yuklamasi.

6.1. **30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbining** o'quv muddati 2 yil, o'quv davri 80 haftani tashkil etadi.

6.2. **30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbining** namunaviy va ishchi o'quv rejasini ishlab chiqishda bloklar, fan (modul)lar nomini saqlagan holda ajratilgan vaqtni quyidagi jadvalda ko'rsatilgan chegarada kamaytirish va ko'paytirish imkoniyati beriladi.

6.3. Fan bloklariga ajratilgan chegara.

Umumta'lim fanlar	46 %
Umumkasbiy va maxsus fanlar (ta'lim muassasasi ixtiyorida soat bilan)	18-22 %
O'quv amaliyoti	10-14 %
Ishlab chiqarish va diplom oldi amaliyoti	18-22 %
Davlat attestatsiyasi	1-3 %

Davlat attestatsiyasiga 1-2 hafta ajratiladi.

O'quv yilida ta'til vaqtining umumiy hajmi 10-14 hafta etib belgilanadi.

7. 30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbining ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchilarga qo'yilgan talablarni baholash.

7.1. **30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbining** malaka talabi MSKOning 3-darajasiga mos kadrlarni tayyorlash huquqi mavjud bo'lgan ta'lim muassasalarida qo'llash majburiy hisoblanadi.

7.2. **30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbining** ta'lim dasturini o'zlashtirish uchun PTMlari tegishligi bo'yicha fan xonalari, laboratoriya xonalari va o'quv amaliyot xonalari hamda poligonlar bilan ta'minlangan bo'lishi kerak. Fanlarning amaliy mashg'ulotlari va O'quv amaliyotlari ishlab chiqarish korxonalar yoki boshqa ta'lim muassasalarida olib boriladigan PTMlarida amaliyot xonalari va poligonlar talab qilinmaydi.

7.3. **30730301- Qurilish ishlari ishchisi kasbi bo'yicha** ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchilarni sifatini baholash quyidagi yo'nalishlarda amalga oshiriladi:

- fan (modul)ni o'zlashtirish darajasini baholash;
- kasbni o'zlashtirish darajasini baholash.

7.4. Professional ta'lim o'quvchilarining bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilishning reyting tizimi to'g'risidagi nizom talablari asosida fanni o'zlashtirishi baholanadi.

7.5. Professional ta'limi muassasalarida yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tartibi to'g'risida Nizom talablari asosida kasbni o'zlashtirish darajasi baholanadi va quyidagi kasbiy kompetentsiyalarini baholash indikatorlaridan foydalanadi.

7.6.1. G'isht teruvchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

Kodi	Kasbiy kompetentsiyalar	Baholash indikator
KK-1.1.	Texnik chizma hujjatlar bilan ishlash	<ul style="list-style-type: none"> - texnik chizmalar, ularga qo'yiladigan talablar, texnik chizmalarni chizish usullari; - texnik chizmalardan o'lcham olish va joyda o'chash ishlarini bajarish.
KK-1.2	Tekis devor va kolonna(ustunlar) terish	<ul style="list-style-type: none"> - tekis devor va kolonna(ustunlar) terish usullari va ularda ishlatiladigan g'isht turlari; - tekis devor va kolonna(ustunlar) terish.
KK-1.3	Arkasimon devorlarni terish	<ul style="list-style-type: none"> - arkasimon devorlarni terish usullari va texnologiyasi; - arkasimon devorlarni terish.
KK-1.4	G'ishtlarga ishlov berib bezaksimon devorlarni terish	<ul style="list-style-type: none"> - bezaksimon devorlarni terish usullari va terish texnologiyasi; - g'ishtlarga ishlov berib bezaksimon devorlarni terish.

7.6.2. Beton quyuvchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

Kodi	Kasbiy kompetentsiyalar	Baholash mezonlari
KK-2.1	Beton maxsulotlarni ishlab chiqarish jarayonida tayyorgarlik ishlarini olib borish	<ul style="list-style-type: none"> - beton va beton maxsulotlarini turlari va ularni tayyorlash texnologiyasi; - beton maxsulotlarni ishlab chiqarish jarayonida tayyorgarlik ishlarini olib borish.
KK-2.2	Turli xil murakkablikdagi beton ishlarini bajarish	<ul style="list-style-type: none"> - beton ishlarini olib borishda xavfsizlik texnikasi; - turli xil murakkablikdagi beton ishlarini bajarish.
KK-2.3	Beton va temir-beton konstruktsiyalarni ta'mirlash	<ul style="list-style-type: none"> - beton va temir-beton konstruktsiyalari va ularga qo'yiladigan talablar; - beton va temir-beton konstruktsiyalarni ta'mirlash.
KK-2.4	Opalubkalarni o'rnatish va yig'ish	<ul style="list-style-type: none"> - opalubka turlari va ularni o'rnatish usullari;

		- opalubkalarni tozalash, moylash, yig'ish va belgilangan joyga o'rnatish.
KK-2.5	Beton va temir-beton ishlarining sifatini nazorat qilish	<ul style="list-style-type: none"> - beton va temir-beton ishlarining sifatini nazorat qilish usullari, namunalar olish va ishlatiladigan jixozlar; - beton namunalar tayorlash va laboratoriya sharoitida sinov ishlarini bajarish.

7.6.2. Armaturchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

Kodi	Kasbiy kompetentsiyalar	Baholash mezonlari
KK-3.1	Armatura to'qish va montaj qilish ishlariga tayyorgarlik ishlarini bajarish	<ul style="list-style-type: none"> - armatura karkas va to'rlarini to'qish, montaj qilish ketma-ketligi; - armatura karkas va to'rlarini to'g'ri to'qish.
KK-3.2	Armatura to'qish va montaj qilish ishlari olib borish	<ul style="list-style-type: none"> - armatura karkas va to'rlarini to'qish, montaj qilish ishlarini bajarish ketma-ketligi; - qurilish joyida armatura karkas va to'rlarini to'qish.
KK-3.3	Turli murakkablikdagi temir-beton konstruksiyalarini o'rnatish	<ul style="list-style-type: none"> - turli murakkablikdagi temir-beton konstruksiyalarini kran yordamida o'rnatishni tushuntirish; - temir-beton konstruksiyalarini kran yordamida o'rnatishni bajarish.
KK-3.4	Turli murakkablikdagi metall konstruksiyalarni qo'lda elektr yoyli payvandlashni bajarish	<ul style="list-style-type: none"> - turli murakkablikdagi metall konstruksiyalarni qo'lda elektr yoyli payvandlash va mustahkamligini tekshirish; - konstruksiyalarni qo'lda elektr yoyli payvandlash ishlarini bajarish.
KK-3.5	Turli murakkablikdagi metallarni kesish	<ul style="list-style-type: none"> - turli murakkablikdagi metallarni kesish tartibini tushuntirish; - metallarni kesish.
KK-3.6	Armatura ishlari sifatini nazorat qilish	<ul style="list-style-type: none"> - armatura ishlari sifatini me'yoriy qoidalarga mos holda nazorat qilish; - qurilishda armaturalarni to'g'ri quyilganligini tekshirish.

Tayanch soʻzlar:

Professional taʼlim, kasb, mutaxassislik, kvalifikatsiya, taʼlim dasturi, taʼlim standarti, malaka talabi, oʻquv reja, kompetentsiya, umumiy kompetentsiya, kasbiy kompetentsiya, bilim, koʻnikma kasbiy faoliyat obʼekti, kasbiy faoliyat turi, kasbiy faoliyat sohasi, oʻquv fani, kasbiy fanlar, kasbiy fanlar, umumkasbiy fanlar, maxsus fanlar, amaliyotlar, oʻquv amaliyoti, texnologik amaliyoti, kvalifikatsion amaliyot, mustaqil taʼlim.

Gʻisht, tosh, beton, armatura, gʻisht teruvchi, beton quyuvchi, armaturachi.

ISHLAB CHIQILGAN:

Pedagogik innovatsiyalarlar, professional ta'lim
boshqaruv hamda pedagog kadrlarni qayta
tayyorlash va ularning malakasini oshirish
instituti direktori

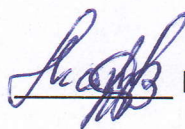

 Z.Xudayberdiyev

2023-yil « 2 » 08

M.O'.

Xiva shahar kasb-hunar
maktabi direktori

B.Matchonov

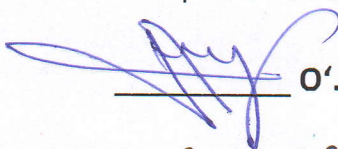
2023-yil « 2 » 08

M.O'.

KELISHILGAN:

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi,
Professional ta'limni o'quv-me'yoriy va
metodik muvofiqlashtirish boshqarmasi boshlig'i

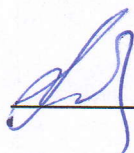

O'.Alijonov

2023-yil « 9 » 08

M.O'.

Xorazm viloyati
"Xorazm granit" MCHJ rahbari

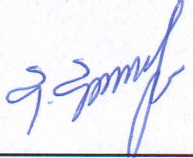

M.Maxmudov

2023-yil « 9 » 08

M.O'.

**30730301-Qurilish ishlari ishchisi kasbining malaka talabi va o'quv rejani
ishlab chiqqan ishchi guruh a'zolari**

№	F.I.Sh.	Ish joyi va lavozimi	Imzo
1.	O.Sarmanov	Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi, Professional ta'limni o'quv-me'yoriy va metodik muvofiqlashtirish boshqarmasi bosh mutaxassisi	
2.	I.Sharapov	Pedagogik innovatsiyalar institutining tayanch doktoranti	
3.	H.Raximov	Xiva shahar kasb-hunar maktabi ishlab chiqarish ta'limi ustasi	
4.	R.Soataliyev	Namangan viloyati Kosonsoy tumani 3-son KHM maxsus fan o'qituvchisi	